

Rev § 46

Mötet öppnas

Ordföranden Berit Carlsson öppnade mötet.

Rev § 47

Justering

Till justeringsman för dagens anteckningar utsågs Anders Nilsson.

Rev § 48

Sammanträdesanteckningarna från mötet 2009-06-02

Sammanträdesanteckningarna har utsänts tidigare. Anteckningarna godkändes och lades till handlingarna.

Rev § 49

Dnr 2009.014-926 Rev

Granskning av kommunens delårsrapport per 2009-08-31

Håkan Olsson redovisade Komrevs PM från granskningen och Martin Hedqvist, Samrev redovisade Samrevs rapport och förslag till utlåtande.

Revisorerna beslöt

att godkänna PM och rapport samt

att överlämna sitt skriftliga utlåtande till kommunfullmäktige tillsammans med Samrevs rapport 2009-10-01.

Rev § 50

Dnr 2009.015-920 Rev

Redovisningsrevision 2009 - lägesrapport

Håkan Olsson informerade om hur arbetet med den fördjupade risk- och väsentlighetsanalysen fortskridit. Nästa avrapportering beräknas ske vid revisorernas decembermöte.

Rev § 51

Dnr 2008.024-921 Rev

Revisionens ekonomi

Samrev har, i enlighet med anvisningarna, upprättat och inlämnat en kortfattad delårsrapport till ekonomikontoret.

Ett förslag till budget 2010 har upprättats och diskuterats med kommunfullmäktiges presidium. Presidiet har, med tillstyrkan, överlämnat förslaget för behandling av kommunfullmäktige.

Rev § 52

Dnr 2009.016-731 Rev

Rapport enl SOL kap 4§1

Omsorgsnämnden har informerat kommunrevisionen om ej verkställda beslut för 2:e kvartalet 2009. Informationen lades till handlingarna (endast sammanfattningen utgör allmän handling hos kommunens revisorer).

Samrev har kommit överens med omsorgsförvaltningen om en förenklad rutin för denna information vilken medför att inget sekretessbelagt material behöver delges Samrev för vidarebehandling till kommunens revisorer.

Rev § 53

Dnr 2009.011-920 Rev

Rapporter från grupperna

Förelåg utbildningsgruppens slutliga rapport. Rapporten skall nu diskuteras med den ansvariga nämnden varvid rapporten också bli allmän handling.

Rev § 54

Dnr 2008.026-920 Rev

Kommande möten

Följande möten och aktiviteter är planerade:

Samrev Samverkansgrupp (presidiet)	2009-10-22
Revisionsmöte	2009-12-08 kl. 09.30
Samverkansgrupp och Vinterträff	2009-12-16

Som tema för Vinterträffens utbildningsdel diskuterades *Revisorernas kommunikation och dialog*.

Rev § 55

Avslutning

Ordföranden avslutade mötet.

2009.014-926 Rev

BILAGA till REV protokoll
2009 - 10 - 13 § 49

Samrev
Box 13
455 25 Dingle
Tfn 0524 - 40053
Mobil 070 6490469

Samrev
-kommuner i revisionssamverkan

Revisionsrapport

Delårsrapport per 2009-08-31
Tanums kommun

Martin Hedqvist

2009-10-01

Inledning.....	3
Kommunens styrmodell.....	3
Finansiella mål	4
Verksamhetsmål	5
Bedömning.....	6
Förslag.....	6

Inledning

Delårsrapporten skall innehålla en översiktlig redogörelse av verksamhet och resultat, upprättas enligt god redovisningssed och innehålla en utvärdering av de finansiella och verksamhetsmässiga målen som fastställts av kommunfullmäktige.

Komrev har gjort en översiktlig granskning av delårsrapporten. Denna granskning har fokuserat på om delårsrapporten uppfyller kraven i KRL 9 kap samt övrig normgivning. PM med tillhörande granskningsnoteringarna har kommunicerats med ekonomikontoret.

Enligt KL 9 kap skall revisorerna bedöma om resultatet, såsom det redovisas i delårsrapporten, är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. I detta sammanhang avses verksamhetsmål och finansiella mål som är av betydelse för *god ekonomisk hushållning*. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten när denna redovisas för kommunfullmäktige.

Kommunens styrmodell

Kommunen tillämpar en styrmodell som under den samlande visionen om att Tanums kommun skall ha 13 000 invånare år 2013 anger fyra(4) utvecklingsområden:

- Boende
- Infrastruktur
- Näringsliv
- Landets bästa skola

För varje utvecklingsområde har formulerats övergripande målsättningar och mer preciserade åtgärder som planeras 2009.

Styrmodellen kompletteras av verksamhetsbeskrivning/verksamhetsmål och kvalitetsgarantier som för de olika verksamheterna skall visa vilken service medborgare och brukare har rätt att förvänta sig av kommunen.

Innebörden i begreppet *God ekonomisk hushållning* har i det finansiella perspektivet definierats genom ett övergripande finansiellt mål och ur verksamhetsperspektivet med övergripande

verksamhetsmål samt målsättningar för områdena personal, fastigheter/anläggningar och miljö. I övrigt görs en hänvisning till övergripande mål, policy och riktlinjer samt målsättningar som fullmäktige angivit för de olika verksamhetsområdena.

Slutligen har man i "Ekonomiska styrprinciper för Tanums kommun" tydliggjort ansvarsförhållanden mm där det framgår att de ekonomiska målen är överordnade i förhållande till verksamhetsmålen.

Finansiella mål

Kommunen har numera bara ett finansiellt mål nämligen att:

Resultatet i budgeten skall uppgå till cirka en procent av skatteintäkter och statsbidrag före intäkter från markexploatering.

Tidigare hade kommunen 6(sex) finansiella mål varav några skulle begränsa investeringsvolymen och därmed skuldsättningsgraden. Motiven för att utmönstra dessa mål har inte kunnat återfinnas i det beslutsunderlag som förelagts fullmäktige.

Av den budget som kommunfullmäktige slutligt fastställde för 2009 var det budgeterade resultatet i nivå med resultatmålet.

Under 2009 har, som t ex framgår av budgetuppföljningen i februari och april, resultatet försämrats vilket främst förorsakats av minskade skatteintäkter. Trots att nämnderna i beslutet om kompletteringsbudget för 2009 ålades effektiviseringskrav på 8,2 mkr så bedömdes resultatet för 2009 bli 6,5 mkr d v s 2,3 mkr sämre än budget.

Något mer positiva prognoser för skatteintäkterna och det statliga konjunkturtillskottet i VÅP 09 visar sig redan i budgetuppföljningen i juni. Resultatet går från -13,9 mkr i aprilprognosen till +7,0 mkr i juniprognosen.

Delårsrapportens behandling av de finansiella målet

Av delårsrapportens prognos framgår att kommunstyrelsen bedömer att årets resultat för kommunen blir +7,3 mkr vilket innebär att man klarar att resultatmål och balanskrav.

Kommunens likviditet har stärkts och någon ny upplåning har ännu inte gjorts trots ökade investeringar jämfört med motsvarande tid 2008.

I den kortfattade framåtblick som redovisas antyds att ekonomin för 2010 ser bättre ut än tidigare. En bidragande orsak till detta är förstås det ytterligare konjunkturstöd som regeringen föreslagit i BP 10.

Verksamhetsmål

Lagen lägger fast att kommunen skall anta verksamhetsmässiga mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Det är kommunen, d v s kommunfullmäktige, som beslutar om dessa mål och vilken nivå de skall läggas på. Som vägledning anges dock att målen skall vara uppföljningsbara för att man skall kunna avgöra hur de samverkar med de finansiella målen.

Som framgår av avsnittet om kommunens styrmodell har kommunfullmäktige fastställt verksamhetsbeskrivning/verksamhetsmål i budget 2009.

Delårsrapportens behandling av verksamhetsmålen

Kommunstyrelsen har i samband med delårsrapporten valt att kräva resultatredovisning från nämnderna på den nivå som återfinns i kommunens budget.

För utvecklingsområdena och de övergripande verksamhetsmålen är det svårt att i ett kortare perspektiv analysera och beskriva resultatet. Kommunstyrelsen har ändå kortfattat redovisat genomförda och pågående aktiviteter och den sammanfattande bedömningen som kommunstyrelsen gör är att:

Kommunens verksamheter har arbetat på ett sådant sätt att kommunfullmäktiges antagna mål, visioner och strategier i allt väsentligt kunnat uppnås och att god ekonomisk hushållning kunnat upprätthållas"

På samma sätt har kommunstyrelsen och nämnderna, för den verksamhet man ansvarar för, lämnat en sammanfattande bedömning av hur bedriven verksamhet förhåller sig till målen och om man klarar att leva upp till kvalitetsgarantierna.

Det förekommer också att nämnderna redovisar delar av verksamheten där man har svårigheter att nå målen och/eller klara kvalitetsgarantierna.

Bedömning

Kommunstyrelsens bedömning att resultatmålet kommer att nås förefaller välgrundad men det är då viktigt att nämnderna klarar att genomföra de effektiviseringar som kompletteringsbudgeten förutsätter och att de prognostiserade underskotten inte blir större än vad som hittills redovisats.

Kommunstyrelsens och nämndernas beskrivning av hur väl man kommer att klara verksamhetsmålen och leva upp till kvalitetsgarantierna kan knappast ifrågasättas då det handlar om bedömningar inte bara för den aktuella perioden utan för hela 2009.

Nämndernas redovisning av måluppfyllelsen grundas alltså i allmänhet på bedömningar och inte på genomförda mätningar eller särskilda studier och jag anser därför att kommunens revisorer bör avstå från att avge någon egen bedömning i denna del.

Jag förutsätter att nämnderna i samband med årsredovisningen ger mer utförliga och systematiskt kontrollerade redovisningar av måluppfyllelsen.

Förslag

Jag föreslår att kommunens revisorer med stöd av denna rapport och Komrevs PM från den översiktliga granskningen av delårsrapporten avger en bedömning till kommunfullmäktige i enlighet med bifogat förslag.

Dingle 2009-10-01

Martin Hedqvist/Samrev

Bilaga: Förslag till skriftlig bedömning avseende delårsrapporten

Utlåtande avseende delårsrapport 2009

Vi har översiktligt granskat om resultatet i delårsrapporten per 2009-08-31 är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige beslutat om i budget för 2009.

Resultatet av granskningen, i de delar som omfattas av vår bedömning enligt KL 9 kap, framgår av bifogad revisionsrapport.

Den prognos som lämnats i delårsrapporten visar att kommunen kommer att uppnå det finansiella målet och ekonomisk balans år 2009.

Vi bedömer att:

- delårsrapporten i allt väsentligt uppfyller kraven i den kommunala redovisningslagen
- att resultatet i delårsrapporten är förenligt med kommunens definition av god ekonomisk hushållning

Då nämndernas redovisning av resultatet i förhållande till verksamhetsmålen grundas på bedömningar och inte kontrollerbara fakta avstår vi från att avge någon bedömning i denna del.

Tanumshede 2009-10-13

.....
Berit Carlsson
Ordförande

.....
Anders Nilsson
Vice ordförande

.....
Bertil Engdahl

.....
Jan Kronlund

.....
Magnus Wintzell

Bilaga: Samrevs Rapport 2009-10-01

2009-10-09

PM avseende granskning av delårsrapport 2009-08 – 31 Tanums kommun

Syfte

Vi har på uppdrag av kommunens revisorer granskat delårsbokslutet i syfte att pröva om denna ger en rättvisande bild av resultatet och den ekonomiska ställningen för rapportperioden och om delårsbokslutet i övrigt uppfyller de krav som ställs i KRL 9 kap samt övrig normgivning/vägledning. Vi har också översiktligt bedömt huruvida delårsrapporten innehåller en redovisning av måluppfyllelsen utifrån god ekonomisk hushållning.

Vår granskning och bedömning är inte heltäckande utan sker utifrån en väsentlighets- och riskbedömning av olika revisionsfrågor enligt granskningsprogram som omfattar områdena i förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalysen.

Synpunkter

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är rättvisande och att den innehåller en redovisning av god ekonomisk hushållning och resultatutredning med prognos som visar att man klarar balanskravet.

Semesterlöneskuldens faktiska förändring har inte beräknats, den redovisats med samma belopp som vid årsredovisning 2008. Periodisering av kostnader och intäkter sker på ett tillfredsställande sätt med undantag av att kommunen inte periodiserat timlönekostnader. Försålda anläggningstillgångar är endast inkomstredovisade i delårsrapporten men förekommande realisationsvinster/förluster är av oväsentlig storlek. Återbetalningen från SKL är ej bokförd i perioden men hänsyn är tagen i prognosen. Detsamma gäller för de sänkta avtalsförsäkringarna.

Vi rekommenderar i likhet med tidigare år att delårsrapporten kompletteras med väsentliga noter samt en finansieringsanalys. Vad gäller redovisningsprinciperna kan dessa kompletteras med upplysning om vilka avvikelserna är i förhållande till årsredovisningen.

Föregående år framförde vi fördelarna med att redovisningen sker i ekonomisystemet även om det är tillfyllest att som i Tanum använda sig av sidoordnad redovisning med hjälp av Excel. Det är dock mycket svårt att följa de olika redovisningsmomenten, trots noggrann

dokumentationen, utan hjälp och stöd av redovisningsansvarig. Vi föreslår att fler personer på ekonomikontoret lär sig nuvarande bokslutsteknik för att minska risken för personberoende. Underlag som specificerar och verifierar periodiserade poster kan dock förbättras.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers
Komrev

Håkan Olsson
Kerstin Rosendahl

DELÅRSRAPPORT JANUARI – AUGUSTI 2009

BILAGA till REV protokoll
2009 - 10 - 13 § 51

Kommunens revisorer

	200 9 -08-31	2008-08-31
Intäkter		
Kostnader	-273	-297
Verksamhetsresultat	-273	-297
Periodiserad budget	432	363
Resultat	159	66
Balanserat resultat 08-12-31	50	

Lägre arvodeskostnader och återhållsamhet med externa revisionsprojekt medför att kostnader är och beräknas bli lägre än budget.
Revisionsarbetet sker i enlighet med fastställd plan och ingen risk för avvikelser mot revisionens mål enligt lag och reglemente har identifierats.
Prognosen för 2009 är ett överskott på 78 tkr.

Internbudget 2009 Tanums kommun									
Kommunens revisorer									
Ansvar									
VHT		Per 31/8	Just.(åter- förd period.	Period.	Totalt 31/8	Jämf. 2008	Diff. mot period.budget	Prognos	Budget 2010
Arvoden	143,5	49,6			49,6	44,1	46,0	50,0	
Resor	10,0	7,1			7,1	4,9	-0,4		
Utbildning	20,0	11,4	-5,6		5,8	4,0	7,5		
Övrigt	5,0	0,1			0,1		3,2		
Sociala avgifter	48,9	15,9			15,9	14,6	16,7		
Delsumma 1	227,4	84,1	-5,6		78,5	67,6	73,0	50,0	
Revisions tjänster:									
Samrev	193,0	128,7			128,7	123,4	0,0		
Öhrlings RR */	135,0	142,0	-93,0	68,0	117,0	106,0	-27,0	-27,0	
Öhrlings Särskola		50,0	-45,0		5,0		-5,0	-5,0	
Övrigt **/	102,6		-60,0		-60,0		128,4	60,0	
Stiftelser		4,2			4,2		-4,2		
Ramkorrigerig	-10,0						-6,6		
Delsumma 2	420,6	0,0	-198,0	68,0	194,9	229,4	85,6	28,0	
TOTAL	648,0	0,0	-203,6	68,0	273,4	297,0	158,6	78,0	643,0

*/ Periodiseringen i bokslutet var 32 tkr för låg.

Prognosen för hela 2009 är +78,0 tkr och den är lågt räknad!

Kf:s presidium för beredning av revisorernas budget

Budget 2010

Allmänna förutsättningar

Av underlaget till kommunstyrelsens anvisningar framgår att allmänna direktiv om en effektivisering på ytterligare 1,5% har fastställts, utöver den ramkorrigeringsbudget som gjordes i kompletteringsbudget 2009.

Samtidigt har uppräkningskostnader för löner och allmänna prisökningar varvid kostnaderna för löneökningar beräknas uppgå till 2,6% och prisökningarna 0,7%.

Vid tillämpningen på revisionens anslag har 2009 års ram uppräknats med 0,7% vilket leder till viss underkompensation då den delen av budgeten som utgör ersättning till Samrev(ca. 30%) till 90% är lönerelaterade. Sammantaget leder alltså detta till att föreslagen ram för 2010 är 5 tkr mindre än för 2009.

Den ekonomiska utvecklingen talar ändå för att kommunens revisorer skall acceptera detta och anpassa sin verksamhet utifrån förutsättningarna.

Till saken hör att det balanserade överskott från 2008 och tidigare på 510 tkr, genom beslut i fullmäktige, reducerades till 50 tkr i bokslutet för 2008.

Efter ny upphandling har kostnaderna för ramavtalet med Öhrlings sänkts med 10% till 135 tkr.

En nationell jämförelse av revisionskostnaderna har gjorts av SKL inom ramen för Faktabas 2008(baserade på verkliga kostnader 2007). Av denna framgår att revisionskostnaderna i Samrev-kommunerna är mer än 20% lägre än genomsnittet(medianen) för jämförbara kommuner. För Tanums kommun är revisionskostnaderna lägre än medianen inom Samrev.

Gällande samverkansavtal har nyligen förlängts till dess att revisionsarbetet för 2010 har avslutats. Detta innebär att det sakkunnigstöd revisorerna erhåller inom Samrev kvarstår även 2010.

Det nya konsultavtalet löper till 2011-12-31 med möjlighet till förlängning ytterligare 1 år.

Revisorernas preliminära ram – enligt kommunstyrelsens förslag

Den preliminära ramen för 2010, som framräknats av kommunstyrelsen är 643 tkr. För kommunrevisionen har alltså nedjusteringen av ramen kompenserats av ett nytt konsultavtal där kontraktssumman är lägre.

Allmän verksamhetsbeskrivning

Revisorerna skall årligen granska om all verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt, den ekonomiska hushållningen är god, styrningen effektiv, redovisningen tillförlitlig, förmögenhetsförvaltningen säker och den interna kontrollen i övrigt är tillräcklig. Revisorerna skall också bedöma och uttala sig om resultatet, som det redovisas i delårsrapportens och årsredovisningens förvaltningsberättelse, är förenligt med av kommunfullmäktige fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

En förutsättning är då att samtliga nämnder arbetar målmedvetet för att, i enlighet med det av kommunfullmäktige fastställda reglementet, stärka den interna kontrollen.

Ekonomisk sammanställning

Belopp i tkr	Budget 2010	Budget 2009	Bokslut 2008	Bokslut 2006	Bokslut 2006
Intäkter					
Kostnader	-643	-658	-525	-503	-432
Kompletteringsbudget		10			
Kapitalkostnad					
Verksamhetsresultat	-643	-648	-525	-503	-432
Finansiella poster		-	-	-	-
Resultat	- 643		-525	-503	-432
Kommunbidrag	643	648	544	533	493
Förändring eget kapital		-	19	30	61
Justering					
Balanserat resultat	50	50	510	491	461

Vi har i vår bedömning av resursbehovet beaktat följande faktorer:

- ungefär samma omfattning av egna aktiviteter som de senaste åren
- uttaget av ersättning för förlorad arbetsförtjänst är ringa
- mer tid och resurser för samarbetet med övriga revisorer inom Samrev
- 1 - 2 samverkansprojekt inom Samrev

Större verksamhetsförändringar

Inga påtagliga behov av verksamhetsförändringar har påvisats. Utvecklingen av den interna kontrollen bör fortsätta då den utgör en nödvändig förutsättning för en effektiv revision och särskilt gäller detta uppföljning och kontroll av verksamhetsresultat.

Någon förändring, via ny lagstiftning, av revisorernas roll är inte aktuell under denna mandatperioden men inför nästa mandatperiod kan det, för att stärka revisorernas oberoende, bli vissa ändringar i valbarhetsreglerna.

Samarbetet inom Fyrbodals kommun är under utveckling men begränsas nu till samarbete kring utbildning och erfarenhetsutbyte.

Disposition av tidigare års överskott

Om inga oförutsedda händelser inträffar, så räknar vi inte med att under 2010 behöva ta i anspråk något av det balanserade resultatet.

Tanumshede 2009-09-15

Berit Carlsson
Ordförande

Anders Nilsson
Vice ordförande

Sammanställning – ej verkställda beslut

Kommun: Tanum
 Period: 2:a kvartalet/2009(inom parentes = förra perioden)

Äldreomsorg

Antal ärenden: 10(11) st Alla avser permanent bostad.

Avbrutna:

Avslutade(u.verkst): 1(0)

Verkställda 2(4) Efter mer än 3 månader.

Ej verkställda 7(7)

Från och med kvartal 2/2009 har jag tagit initiativ till och kommit överens med handläggaren att revisorerna skall ha samma information som lämnas till fullmäktige. Motivet är att det minskar administrationen hos förvaltningen och löser de sekretessproblem som uppkommer när identifierbara uppgifter lämnas till Samrev för vidarebefordran till revisorerna.

Om revisorerna bedömer att det finns behov av djupare analys kan de ändå få dela av alla underliggande uppgifter.

OF(HO)

Antal ärenden: 0(0)

Verkställda:

Ej verkställda:

Orsak:

IFO

Antal ärenden:

Verkställda:

Ej verkställda:

Orsak:

LSS

Antal ärenden: 1(2) Avser bostad med särskild service.

Verkställda: 0(1)

Ej verkställda: 1

Orsak: Inga orsaker redovisas i detta material.

Dingle 2009-08-19

Martin Hedqvist/Samrev